

שותפים בבית

לאימוץ אפשרי

לעיון

יזמות חינוכית המתפתחות במוסדותינו

י' בסיוון תשע"ו | גיליון 1

ווטסאפ כערוץ קשר תוכני עם תלמידינו בימי החופש

יונה גודמן, מנהל חינוכי - רשת ישיבות ואולפנות בני עקיבא

באופן זה ישתתף בלימוד רק מי שיבקש במפורש להצטרף (דבר בעל ערך מצד עצמו), וכן תיווצר הפרדה ברורה בין הדיון הערכי ובין שפע הודעות, בדיחות וסרטונים שמועלים בקבוצה הרגילה של הכיתה.

■ שם הקבוצה יתחלף בהתאם לנושא העומד לדיון. למשל, לבילי י"ז בתמוז ניתן לפתוח דיון על הדרכים שבהן הצום עשוי להיות משמעותי עבורנו, וכך גם תיקרא הקבוצה; בערב ר"ח אב ניתן לפתוח דיון על משמעות החורבן עבורנו, וגם כאן יוחלף שמה של הקבוצה והיא תיקרא כשם הנושא הנדון.

■ הדיון עצמו יכול לעסוק בכל נושא נבחר: החל בהתייחסות לאירוע שהיה בחדשות, דרך דיון על שחייה נפרדת, על תופעת נוער השוליים בחינוך הדתי, על יחסינו לחרמות ווטסאפ, וכלה בדיון (נעים ופתוח...) על האופן שבו אנו מנצלים את ימי החופשה עד כה.

■ קבוצת הווטסאפ חייבת להישאר ייעודית לדיוני איכות. יש לבקש מהתלמידים שלא לנצל להפצת בדיחות או הודעות שונות, וחשוב עוד יותר: אל לו למחנך לנצל את הקבוצה להעברת הודעות בית-ספריות ("מזכיר לנצל את הזמן בקיץ לחזרה על החומר באנגלית..."). הודעות אלו יפורסמו במסגרת הקבוצה הרגילה של הכיתה.

■ היכולות הטכנולוגיות של 'וטסאפ' מאפשרות שימוש באמצעים מתודיים מגוונים לשם פתיחת הדיון. כך אפשר, למשל, להשתמש בקריקטורה כדי לפתוח דיון על תוכנה ומסריה; להציג סרטון קצר; להשמיע הקלטה קולית קצרה ועוד.

בשולי הדברים

- ייתכן כי יימצא מי שיתנגד להצעה, בטענה כי זו מעודדת שימוש בווטסאפ. אישית, אינני חושב כך: התלמידים משתמשים ביישומון ללא הפסקה, ומותר להיעזר בו גם לדיונים איכותיים. ברם, הדבר נתון כמובן לשיקול דעתו של כל אחד.
- למותר לציין שההצעה מתאימה רק לכיתה שבה התלמידים כולם מחזיקים במכשיר נייד שהורדה אליו תוכנת המסרים. לא יהיה זה נכון להציע דיון חינוכי באמצעות תוכנה זו במקרה שיש תלמידים הבוחרים שלא להשתמש ב'וטסאפ', ובכך יהיו מודרים מהדיון.

שככה בי"ה לבנות קול איכותי...

ביצוע מוצלח של הרעיון ראיתי אצל יואל פרנקנבורג: 058-6219969

מחנכים רבים מחפשים דרך לטיפוח הקשר עם תלמידיהם בימי החופש הגדול. זאת כדי לסייע להם לזכור 'מאין באנו?' ולמה אנו שייכים, בבחינת 'דמות דיוקנו של אביו' המופיעה בחלון. השמירה על קשר חינוכי עם התלמידים במשך שבועות ארוכים נטולי מסגרת חינוכית מסודרת, חשובה לאין ערוך.

בנוסף לדרכים מוכרות של קביעת מפגש חד-פעמי בכיתה או בבית אחד התלמידים, אנו מבקשים להציע כאן דרך אפשרית נוספת: מפגשי דיון בווטסאפ (שאותם ניתן לכנות: מד"ב = 'מפגשי דיון בווטסאפ'. כך ניתן להודיע: 'השבוע נקיים מד"ב ביום שני בשעה 20:00', או לציין כי: 'המד"בים שלנו מאוד איכותיים').

תמצית

הכוונה היא לפתוח מעת לעת דיון או לימוד ממוקדים באמצעות תוכנת המסרים 'וטסאפ'. הדיון יכול להיות מיועד לקבוצת מתעניינים מבין תלמידי הכיתה, השכבה או המוסד, ולעסוק בנושא ממוקד בפרק זמן מוגדר. במלים אחרות: יוצע לכל תלמידי הכיתה להצטרף לקבוצת ווטסאפ, שתעלה מעת לעת בימי הקיץ דיון בנושא ממוקד, אשר יתקיים באופן סינכרוני, כפי שיפורט להלן.

דגשים

- זמני הלימוד או הדיון חייבים להיות מתחמים: נקבעים יום ושעה מדויקים, ובאותה שעה כל המעוניין מצטרף לדיון. כעבור פרק זמן מוגדר, למשל כעבור שעה, מסכמים את הדיון ו'סוגרים' אותו. השארת דיון 'פתוח' ללא סגירה מסודרת תיפגע ברעיון ובסיכויי ההצלחה של הלימוד הבא. כלומר, בניגוד לשימוש א-סינכרוני המקובל בווטסאפ, באופן שבו כל אחד מגיב בזמן שנוח לו, כאן מדובר בקבוצת דיון שאליה מתחברים כולם בו-זמנית, ובדיון שבסופו מגיעים סיכום ו'סגירה' מסודרים.
- מוצע לקיים 'בית מדרש מקוון' כזה בתדירות שאינה עולה על פעם בשבוע. תדירות זו תקל על המחנך ליטול בו חלק, ותקל על התלמידים לגלות בו עניין.
- לטובת המיזם, מוצע לפתוח קבוצת ווטסאפ חדשה, ולא להשתמש בקבוצה של תלמידי הכיתה, שעל פי רוב כבר קיימת, ושחברים בה כל התלמידים.